

První minomety

MGR. JAN HAAS

První dělostřelecké zbraně střílející horní skupinou úhlů, moždíře, se objevují už na počátku éry palných zbraní ve 14. století. Moždíře byly zbraně s krátkou hlavní velké ráže a po celá staletí se používaly především k dobývání pevností a opevněných měst a v neposlední řadě ke střelbě na cíle na odvrácené straně kopce. Minomet se objevuje ve výzbroji armád až na počátku 20. století.

1

Poprve byly minomety použity v září roku 1904 v průběhu rusko-japonské války. Vzhledem k poměrně členitému terénu kolem Port Arthuru nebylo možné plnit všechny palebné úkoly polním a lodním dělostřelctvem. Bylo zapotřebí zbraně ke střelbě vrchní skupinou úhlů a na krátkou vzdálenost.

Mičman Vlasjev a náčelník dělostřeleckých dílen kapitán Gobjato (**obr. 1**) použili ke konstrukci minometu nepotřebné hlavně 47mm lodních kanonů Hotchkiss, které lafetovali na lafety čínských polních děl (**obr. 2**). Mina (**obr. 3**) byla jednoduché konstrukce. Po počátečních problémech s její stabilizací bylo několik těchto minometů úspěšně použito v boji.

Další konstrukce

Po skončení války v roce 1905 byl minomet považován za zbraň užitečnou pouze pro pevnostní válku, a tak se do vypuknutí první světové války vývojem a výrobou minometů zabývaly jenom německá zbrojovka F. Krupp, v Rusku GAU a od roku 1909 také plzeňská Škoda. Ve vilémovském Německu se

2

	5,3cm BOMBOMET KRUPP	10cm BOMBOMET SKODA
ráže (mm)	53	100
maximální dostřel (m)	300	600
počáteční rychlost (ms ⁻¹)	60	80
délka hlavně (mm)	1007	1085
hmotnost hlavně (kg)	58	100
hmotnost zbraně v dopravní poloze (kg)	528	420
hmotnost zbraně v palebném postavení (kg)	480	320
hmotnost míny (kg)	88	80
hmotnost trhaviny (kg)		40

věnovala armáda dělostřelecké výzbroji velmi intenzivně. Na základě zkušeností z rusko-japonské války se firma F. Krupp pustila mimo jiné také do konstrukce minometu. Výsledkem tohoto snažení byl 5,3cm bombový (pumový) kanon L/19 na zákopové lafeti (5,3cm Bombenkanone L/19 in Sappenlafette) (**obr. 4**).

Také v plzeňské Škodovce se zabývali konstrukcí bombometu, který získal konečnou podobu již v prosinci 1910. Avšak zůstalo jen u továrních zkoušek a do výzbroje rakousko-uherské armády zaveden nebyl. 10cm Bombenkanone (**obr. 5**) byl jednodušší konstrukce